

**MINISTERE DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

**MINISTERIE VAN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
ENTAMANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT DE
L'IMMEUBLE SIS QUAI AUX PIERRES
DE TAILLE 20 A BRUXELLES

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE INSTELLING VAN DE
PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS
MONUMENT VAN HET GEBOUW
GELEGEN ARDUINKAAI 20 TE
BRUSSEL

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la
conservation du patrimoine immobilier,
notamment l'article 18;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993
inzake het behoud van het onroerend erfgoed,
inzonderheid op het artikel 18;

Sur la proposition du Ministre-Président du
Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé des
Monuments et des Sites,

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter
van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en
van de Staatssecretaris belast met Monumenten
en Landschappen,

ARRETE :

BESLUIT :

Article 1er - Est entamée la procédure de
classement comme monument de la totalité
de l'immeuble sis quai aux Pierres de Taille
20 à Bruxelles, en raison de son intérêt
historique et esthétique précisé dans l'annexe
I du présent arrêté; connu au cadastre de
Bruxelles, 12e division, section N, 7e feuille,
parcelle n° 1318

Artikel 1 - Wordt ingesteld de procedure tot
bescherming als monument van de totaliteit
van het gebouw gelegen Arduinkaaï 20 te
Brussel, vanwege zijn historische en
esthetische waarde zoals nader bepaald in
bijlage I van dit besluit; bekend ten kadaster
te Brussel, 12de afdeling, sectie N, 7de blad,
perceel nr. 1318

Art. 2 - La zone de protection relative au
monument décrit dans l'article 1er comprend
l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que
les parties de parcelles et de voiries reprises
dans le périmètre délimité sur le plan figurant à
l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot
het in artikel 1 vermelde gebouw omvat het
geheel van de percelen en de wegen, alsook
gedeelten van de percelen en de wegen
opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op
het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3 - Le ministre qui a les monuments et
sites dans ses attributions est chargé de

Art. 3 - De minister bevoegd voor de
monumenten en landschappen, is belast met de

l'exécution du présent arrêté.

uitvoering van dit besluit.

Bruxelles, le

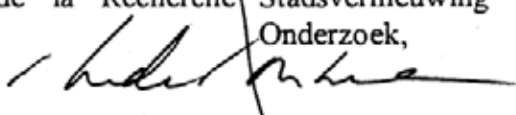
11-07-2002

Brussel,

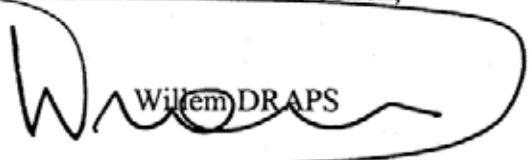
11-07-2002

Par le Gouvernement de la Région de Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique, De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier DE DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites et du Transport rémunéré des personnes, De Staatssecretaris bij de Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

30-09-2002

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE L'IMMEUBLE SIS QUAI AUX PIERRES DE TAILLE 20 A BRUXELLES

Réf. cadastrale : Bruxelles, 12e division, section N, 7e feuille, parcelle n° 1318

Description sommaire :

L'immeuble sis quai aux Pierres de Taille 20 est un ancien entrepôt datant du milieu du 17e siècle, probablement allongé à une époque ultérieure. Cet entrepôt prend la forme d'une construction à façade-pignon présentant trois travées et deux niveaux sous une bâtière perpendiculaire couverte de tuiles. Sur un soubassement biseauté, la façade en briques est ponctuée d'ancres en I. Le haut rez-de-chaussée, partiellement transformé, avait à l'origine un portail central cintré, à clé et impostes, situé entre une fenêtre à meneau grillagée et une porte rectangulaire (cliché A.V.B., F.I., C3772 ; AVB, TP 28557 (1922)). A l'étage, peu élevé, et dans les deux registres du pignon à rampants droits et pinacle, sont percées des fenêtres rectangulaires, en partie modifiées. Les fenêtres latérales se trouvent sous arc de décharge et des traces de harpes aux montants subsistent. A l'origine, les fenêtres meunières axiales soudées étaient flanquées à gauche de petits jours. Une poutre de tire-sac est conservée dans le pignon. La façade latérale, à l'origine un mur mitoyen, est aveugle et cimentée. De ce côté, deux lucarnes à croupes éclairent l'intérieur de l'immeuble. A l'intérieur, l'ossature d'origine en bois, partiellement renforcée par des poutres métalliques, est conservée.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt historique :

L'immeuble offre un intérêt historique exceptionnel. Il se trouve le long du quai aux Pierres de Taille, l'un des fronts de l'ancien bassin de l'Entrepôt que l'on dénommait à l'origine « bassin au Foin ». Creusé à partir de 1639 par l'entrepreneur H. Faye, ce bassin faisait partie de l'ancien port intérieur de Bruxelles.

Entre le 17e siècle et le début du 20e siècle, le bassin au Foin était bordé de nombreux entrepôts de même type que le n°20 ainsi que des hôtels de maître qui attestaient non seulement de l'importante activité économique mais également du caractère mondain du quartier. Au 18e siècle, on vit même s'établir de nombreuses industries telles une fabrique de porcelaine, une verrerie et une raffinerie de sucre.

L'immeuble est non seulement le dernier exemple d'entrepôt conservé le long du quai mais aussi et surtout le dernier exemple d'entrepôt du 17e siècle conservé dans l'ancien quartier portuaire de Bruxelles.

L'immeuble témoigne de l'ancienne activité portuaire par sa typologie particulière liée à sa fonction originelle.

Intérêt esthétique :

Cet immeuble à façade-pignon en briques est représentatif de l'architecture traditionnelle du 17e siècle. Elle fut en effet construite avec les méthodes et les matériaux habituellement utilisés à l'époque : briques, éléments en pierre et structure portante en bois.

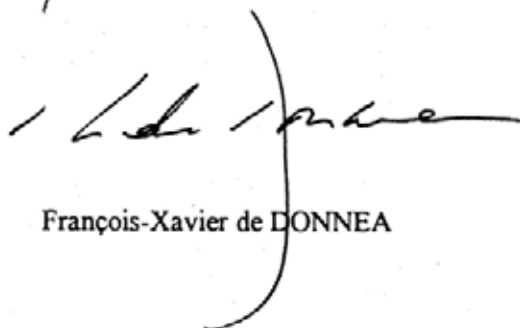

De par ses imposantes proportions et la distribution caractéristique de ses niveaux en façade, elle témoigne en outre de la typologie particulière des anciens entrepôts, jadis fréquents dans le quartier portuaire de Bruxelles : il offre des proportions plus importantes que celles généralement adoptées pour les habitations ou les maisons de commerces, il présente un rez-de-chaussée élevé et percé à l'origine d'un large et haut portail cintré destiné à la circulation des marchandises, un imposant pignon abritant un immense grenier où s'entreposaient les marchandises que l'on hissait au moyen de poulies et de câbles.

Bibliographie : Henne A. et Wauters A. ; Martens M. (éd. augmentée par), *Histoire de la ville de Bruxelles*, vol.4, Bruxelles, 1968-1972 ; Th. Demey, *Bruxelles Chronique d'une capitale en chantier*, 1990.

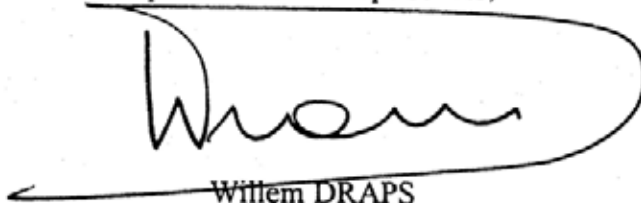
Vu pour être annexé à l'arrêté du 11-07-2002 ,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites et du Transport Rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

30-09-2002

Volet C

CHANCELLERIE
DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE BRUXELLES-CAPITALE

**BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT VAN HET GEBOUW GELEGEN ARDUINKAAI 20 TE BRUSSEL**

Kadastrale gegevens: Brussel, 12de afdeling, sectie N, 7de blad, perceel nr. 1318.

Beknopte beschrijving:

Het goed gelegen aan de Arduinkaai nr. 20 werd in het midden van de 17de eeuw als pak huis gebouwd. Waarschijnlijk werd het achteraf verlengd. Het vooraanzicht bestaat uit een puntgevel bestaande uit drie traveeën en twee niveaus onder een met dakpannen bedekt rechtstandig zadeldak. Boven een afgeschuinde muurvoeting zijn op de bakstenen gevel I-vormige ankers bevestigd. De hoge begane grond, gedeeltelijk verbouwd, had oorspronkelijk een centrale rondboogpoort, met sleutel en imposten, tussen getralied bolkozijn en een rechthoekig deurtje zie foto A.S.B., I.F., C3772 ; SAB, OW 28557 (1922)). Op de lage bovenverdieping en in de tweeledige top met recht hellend aandak en pinakel zijn rechthoekige vensters aangebracht, heten ten dele gewijzigd. Boven de zijvensters bevinden zich ontlastingsboogjes en aan de kozijnstijl vindt men nog sporen terug van ankerhaken. Oorspronkelijk waren de verticaal verbonden laadvensters in de middentravee links geflankeerd door kleine openingen. Een laadboom is nog zichtbaar in de top. De zijgevel, oorspronkelijk een scheidsmuur, is blind en gecementeerd. Langs deze zijde kan het daglicht door twee afgewolfde dakkapellen het huis binnendringen. Binnen is de houten skeletstructuur, gedeeltelijk verstevigd met ijzeren balken bewaard gebleven.

Waarde van het goed volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed:

Historische waarde:

Het pand heeft een buitengewoon historische waarde. Het bevindt zich langs de Arduinkaai tegenover het vroegere Stapelhuisdok, oorspronkelijk 'Hooïdok' genaamd. De graafwerken vingen aan in 1639 onder leiding van ondernemer H. Faye. Dáárvóór maakte het dok deel uit van de binnenhaven van Brussel.

Van de 17de eeuw af tot begin 20ste eeuw was het 'Hooïdok' omringd met tal van pakhuizen van hetzelfde type als dat met nr. 20 alsook met herenwoningen die getuigen van de belangrijke economische activiteit en het mondaine karakter van de wijk. In de 18de eeuw kwamen talrijke industrieën er zich vestigen zoals een porselein- en een glasmanufactuur en een suikerraffinaderij. Het pand is niet alleen een laatste voorbeeld van een goed bewaard pakhuis langs de kaai, het is vooral een laatste voorbeeld van een 17de eeuwse pakhuis in de oude havenwijk van Brussel.

Door zijn bijzondere typologie getuigt het pand namelijk van de toenmalige havenactiviteit waaraan het zijn oorspronkelijke functie te danken heeft.

Esthetische waarde:

Dit pand met bakstenen puntgevel is representatief voor de klassieke 17de eeuwse architectuur. Het werd namelijk gebouwd volgens in die tijd gebruikelijke methoden en met typische materialen voor die periode, t.w. baksteen, natuursteen en een houten draagstructuur.

Door zijn indrukwekkende afmetingen en de kenmerkende opbouw van de gevelniveaus getuigt het pand van de destijds in de Brusselse havenwijk vaak voorkomende bijzondere typologie van

pakhuizen. De afmetingen van pakhuizen waren aanzienlijk groter dan die van doorsnee woningen of handelshuizen. De gelijkvloerse verdieping is verhoogd en in de voorgevel stond oorspronkelijk een brede en hoge rondboogpoort waardoor goederen naar binnen en buiten werden gesjouwd. Achter de hoge puntgevel ging een enorme zolder schuil waar de met katrollen en touwen naar boven gehesen goederen werden opgeslagen.

Biblio : Henne A. et Wauters A. ; Martens M. (éd. augmentée par), *Histoire de la ville de Bruxelles*, vol.4, Bruxelles, 1968-1972 ; Th. Demey, *Bruxelles Chronique d'une capitale en chantier*, 1990.

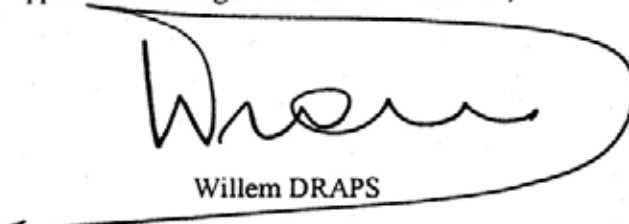
Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van , 11-07-2002

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

François-Xavier DE DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

30-09-2002

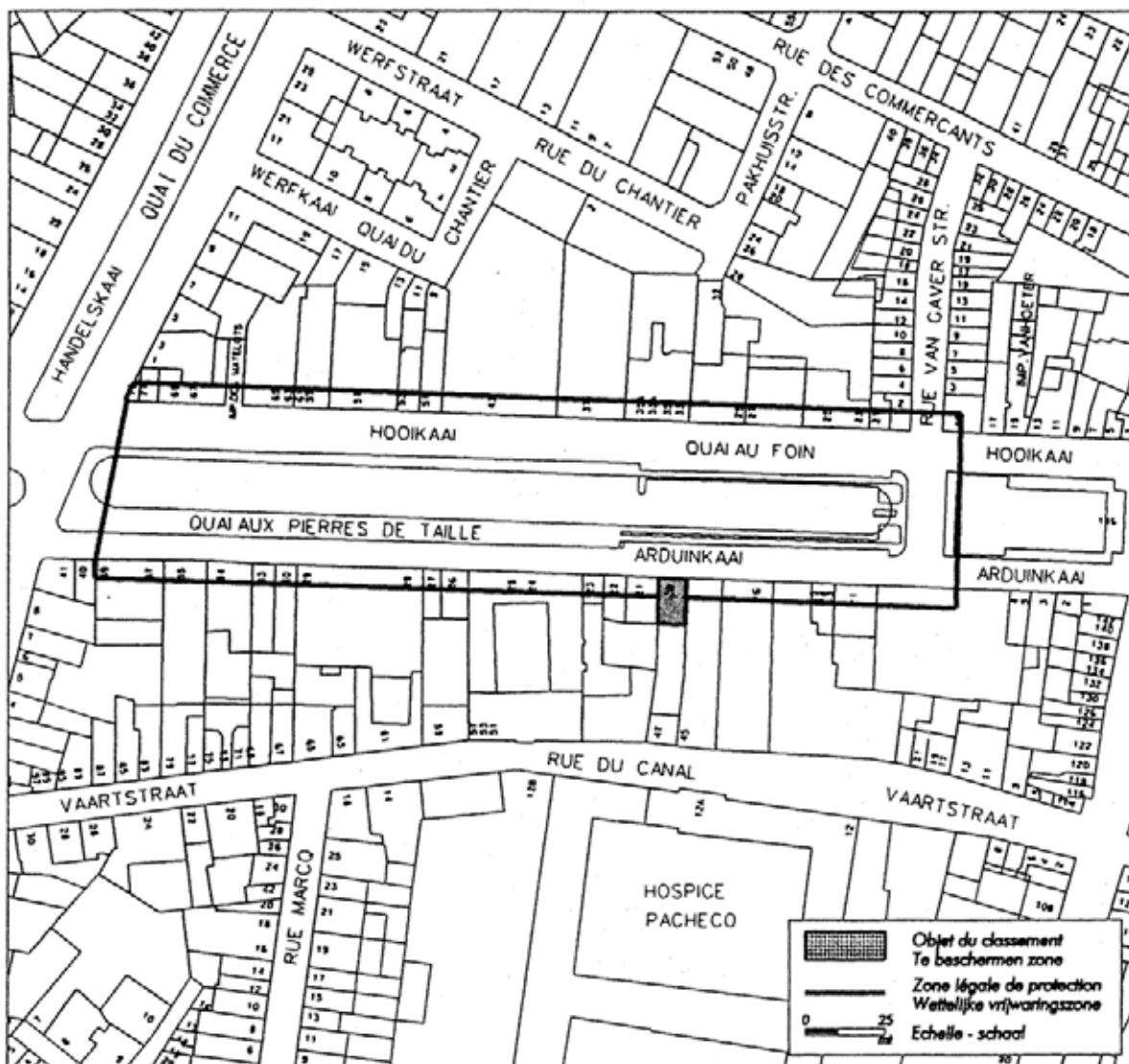
Handwritten signature and official stamp of the Brussels Capital Region Secretariat. The stamp is circular with the text 'BRUXELLES - REGION DE BRUXELLES - HOOFDSTEDELIJKE REGIO' around the top and 'LE KANSELARIJ' around the bottom. In the center is a stylized floral emblem.

ANNEXE II A L'ARRETE DU
GOUVERNEMENT DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA
PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME
MONUMENT DE L'IMMEUBLE SIS QUAI
AUX PIERRES DE TAILLE 20 A
BRUXELLES

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING HOUDENDE INSTELLING
VAN DE PROCEDURE TOT
BESCHERMING ALS MONUMENT VAN
HET GEBOUW GELEGEN ARDUINKAAL 20
TE BRUSSEL

**DELIMITATION DE LA ZONE
DE PROTECTION**

**AFBAKENING VAN
DE VRIJWARINGSZONE**

Vu pour être annexé à l'arrêté du **11-07-2002**

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van **11-07-2002**

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willems DRAPS

30-09-2002

